

URN:NBN:NL:UI:10-1-114188. TS •> #37, June 2015, p. 69-71

Content is licensed under a Creative Commons Attribution 3.0 License. - © Lianne Toussaint

Publisher: www.uopenjournals.org. Website: www.tijdschriftstudies.nl

Review

Alexander Vreeland (red.), *Diana Vreeland Memos: The Vogue Years*. New York: Rizzoli, 2013. 304pp. ISBN: 978-0-8478-4074-8, €37,-.

Het stereotiepe beeld van een mode-redacteur is dat van een meedogenloze, ontoegankelijke en kille carrièrevrouw, à la Miranda Priestly uit de bestseller *The Devil Wears Prada*. Hoe anders is het beeld dat Alexander Vreeland in *Diana Vreeland Memos: The Vogue Years* van zijn oma – de legendarische *Vogue* redactrice Diana Vreeland (1903–1989) – schetst. In een korte introductie bij dit topzware koffietafelboek haalt hij liefdevol vroege herinneringen aan zijn ‘Nonina’ (‘omaatje’) op. Hij memoreert hoe hij als jongen regelmatig mocht lunchen in het tjokvolle, maar strak georganiseerde kantoor van zijn grootmoeder. Onder het genot van een pindakaas-met-marmelade sandwich en een glas whisky schonk Diana haar kleinzoon dan even de onverdeelde aandacht, totdat alle telefoontjes, volle kledingrekken en gasten weer binnenstroonden. Bloemrijk omschrijft Alexander daarnaast hoe stijl-icoon Vreeland, gehuld in een badjas en onderwijl kettingrokend, ochtendenlang memo’s aan haar secretaresses bij *Vogue* dicteerde. Vanuit een rieten stoel bij het

badkamerraam werkte ze zo nog voor vertrek naar kantoor al haar persoonlijke correspondentie af.

Het zijn deze persoonlijke en kleurrijke anekdotes die de eerste drie pagina’s van *Diana Vreeland Memos: The Vogue Years* doen lezen als memoires. Alexanders herinneringen nemen de lezer mee in de wereld van ‘Keizerin Vreeland’: een wereld vol geuren, kleuren, inspiratie en Lucky Strike sigaretten. Ze kenschetsen de vermaarde *Vogue* hoofdredactrice als een warme, genereuze en eigenzinnige vrouw, die er naast een succesvolle carrière een rijk familieleven op na hield. Dat beeld moet echter bijgesteld worden zodra het boek overgaat tot haar kern: de Diana Vreeland memo’s.

De meer dan 250 memo’s stammen uit de tijd van Vreelands hoofdredacteurschap bij de Amerikaanse *Vogue*. Ze werden tussen 1962 en 1971 door secretaresses uitgetikt op kwetsbare vellen carbon- en *onionskin*-papier, zodat er meerdere kopieën gemaakt konden worden voor personeel, foto-grafen en redacteurs. Voor de gelegenheid zijn de originele notities stuk voor stuk gescand en op datum gerangschikt in negen hoofdstukken met weinigzeggende titels als ‘No Limits’ en ‘Please

Get Organized'. Veelal bevatten de notities gedetailleerde instructies en suggesties voor het personeel dat aan verschillende *Vogue*-edities meewerkte. Ze formuleren Vreelands uitgesproken visie op welke kniekousen, sokken, hoeden, handschoenen, sjaals, sieraden en andersoortige accessoires er wel of juist absoluut níet in het magazine dienen te verschijnen. Daarbij wordt niets aan het toeval over gelaten en ontglipt geen enkel detail aan Vreelands alziende oog. Elk materiaal, model en kledingstuk, en iedere kleur, stof, *look* en foto wordt minutieus en in smeuijg modejargon omgeschreven. Is de safari *look* de ene maand helemaal 'marvelous' dan is het de volgende maand de zigeuner, hippie of 'oriental' *look* die het moet gaan maken. Van mauve, violet en 'marvelous orange' tot kastanjebruin; van poncho's en espadrilles tot reptielenleer en Japanse zijde: alles wat naar Vreelands uitgesproken smaak 'cracking,' 'smashing' en 'divine' is moet en zal de pagina's van het eerstvolgende *Vogue*-nummer sieren. De memo's zijn voor haar hét vehikel om met anderen te communiceren en hen te doordringen van haar visie.

Vreelands kleurrijke en karaktervolle taalgebruik is vermakelijk en gevat, maar bij tijd en wijle ook tenenkrommend. Enerzijds getuigt haar vocabulaire van een immense vakkennis, onuitputtelijke energie en sprankelende persoonlijkheid. Anderzijds onthult het ook haar sturende, dwingende en overheersende houding ten opzichte van medewerkers en collega's. Niet alleen voor zichzelf is dit boek daarom zeker waardevol. Vreelands gevleugelde uitspraken en

legt de legendarische redactrice de lat hoog, ook van haar omgeving verlangt ze onmetelijke prestaties. In dat opzicht steekt het clichébeeld van de veeleisende en kille moderedactrice toch weer de kop op. Op onnavolgbare wijze weet Vreeland haar dringende verzoeken te verpakken in een overdreven vriendelijke en soms zelf ronduit paaiende stijl. Ze commandeert en delegeert erop los, maar altijd in beleefde formuleringen als 'please don't forget,' 'we must remember' en 'it is vital.' Door achteraf met gekleurde viltstift correcties, onderstrepingen of een persoonlijke afsluiting aan de memo's toe te voegen zet ze die micromanagement stijl nog meer kracht bij.

De lange reeks lichtgele memo's wordt mondjesmaat afgewisseld door fullcolor afbeeldingen uit de betreffende *Vogue*-edities. Paginagrote foto's van klinkende namen als Cecil Beaton, Irving Penn en Richard Avedon bieden de lezer enige context bij de op den duur eentonige en eendimensionale memoteksten. De prachtige beelden zijn er ter illustratie en variatie, die de modeliefhebber of –onderzoeker zullen doen smullen. Elk hoofdstuk begint bovendien met korte inleidende teksten van toenmalige *Vogue*-redactieleden, die de mythe rondom 'Mrs Vreeland' verder opbouwen door middel van persoonlijke verhalen.

Voor de modefanaat en tijdschriftonderzoeker geeft de collectie memo's een uniek inkijkje in Vreelands gedachtewereld en het modevertoog van de jaren '60 en '70. Als historische bron vindingrijke woordenstroom weten op den duur echter niet te verbloemen hoe

inhoudsloos en vergankelijk het mode-systeem dat zij zo hartstochtelijk vormgeeft in wezen is. Een uitspraak als 'Fashion can never go backwards' schreeuwt bijvoorbeeld om een meer diepgaande en hedendaagse interpretatie van La Vreelands gedachtegoed. Het is daarom een gemiste kans dat het *Diana Vreeland Memos: The Vogue Years* aan iedere vorm van reflectie, duiding of context ontbreekt. Vreelands memo's onderstrepen haar ongekende talent en sprankelende persoonlijkheid. Tegelijkertijd maken ze pijnlijk duidelijk hoe de legendarische moderedactrice vol overgave bijdroeg aan een gewetenloze, kapitalistische en allesverslindende mode-industrie.

•> LIANNE TOUSSAINT is *promovenda* bij de afdeling Algemene Cultuurwetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen.